Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: Linda Nijssen datum vergadering: 21 november 2022 zaaknummer: 0889264096
Verkoop aandeel WAA Groep nv	

Samenvatting

Na 2025 zal de WAA Groep NV niet meer rendabel zijn vanwege de verwachte uitstroom van Wsw-medewerkers en het feit dat er geen instroom meer plaats zal vinden. Het gevolg hiervan is dat er structureel verlies zal worden geleden. De organisatie is ingeteerd op het eigen vermogen en de gemeentelijke bijdragen gaan noodgedwongen stijgen.
Onder de naam ‘Samen Verder’ hebben de afgelopen 2 jaar de drie gemeenten die samen het bestuur van de GR WAA vormen de verschillende scenario’s voor koersdoorontwikkeling onderzocht. Het voorkeursscenario blijkt te zijn dat één (grote) gemeente het uitvoeringsbedrijf van de WAA, te weten de WAA Groep NV, zou overnemen.

Voorstel

1. Kennis te nemen van het ontwerpbesluit van 12 juli 2022 van de GR WAA tot voorgenomen verkoop van de aandelen in de WAA Groep NV;
2. Ten aanzien van het ontwerpbesluit uw wensen of bedenkingen kenbaar te maken conform de bijgaande conceptbrief;

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding
De WAA voert voor de gemeenten Beesel, Bergen en Venlo de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Hiertoe is de Gemeenschappelijke Regeling (GR WAA) opgericht en de uitvoeringsorganisatie WAA Groep NV, die onder de GR valt.
Binnen de huidige wetgeving is er geen instroom meer in de Wsw en zal er alleen nog uitstroom plaatsvinden. Door deze ontwikkeling zal de WAA Groep NV steeds meer leeglopen en binnen enkele jaren de tekorten niet meer op kunnen vangen. Dit feit leidde tot een aanpassing van de koers van de organisatie. Deze koersontwikkeling draagt de naam “Samen Verder’ en heeft als uitkomst dat de GR WAA het besluit heeft genomen tot voorgenomen verkoop van de WAA Groep NV aan de gemeente Venlo. Dit, uiteraard onder afstemming met de colleges van de voorgenoemde gemeenten.

2. Doelstelling
Gemeenteraden kunnen op basis van artikel 31a Wet gemeenschappelijke regelingen hun wensen en bedenkingen kenbaar maken ten aanzien van dit voorstel. Met dit collegevoorstel geven wij uw raad suggesties voor deze wensen en bedenkingen.

3. Uitgangssituatie
Het voorkeursscenario blijkt te zijn dat één (grote) gemeente het uitvoeringsbedrijf van de WAA, te weten de WAA Groep NV, zou overnemen.
Dit zou betekenen dat Venlo voortaan onder eigen regie samenwerking kan organiseren tussen de uitvoeringsorganisatie voor de uitvoering van de Wsw en het gemeentelijke organisatieonderdeel dat zich richt op gelijkwaardige doelgroepen vanuit de Participatiewet.

Gelijktijdig hebben de gemeenten hierdoor geen liquidatie of uittredingskosten. Daarnaast kan Venlo via brede inzet van de beproefde en deskundige WAA-kennis, kunde en netwerk, met haar opgaven ingevolge de Participatiewet synergievoordelen nastreven.
Voor de gemeenten Beesel en Bergen zou de transactie de kwaliteit van Wsw-dienstverlening aan ‘onze’ Wsw-werknemers borgen.

Bij het uitspreken van de voorkeur voor verkoop van de WAA Groep NV aan de gemeente Venlo is wel het voorbehoud gemaakt dat de gemeente Beesel haar definitieve reactie pas geeft na aanvullend (eigen) onderzoek naar het nu liggend voorstel tot verkoop.

Waardebepaling
Voor de overname van de aandelen is een waardebepaling benodigd. Teneinde tot een zorgvuldige waardebepaling te kunnen komen, heeft de gemeente Venlo opdracht tot onderzoek naar de bepaling van waarde gegeven aan bureau BDO. De uitkomsten hiervan zijn reeds eerder gedeeld met de gemeenten Beesel en Bergen. Op basis hiervan heeft uw college hun eerdere stellingname (voorkeur voor verkoop WAA Groep NV aan Venlo) bevestigd, inclusief het hierboven vermelde voorbehoud.
(advies BDO opgenomen in bijlage 2)

Situatie Beesel
Zoals hierboven aangegeven, wilde de gemeente Beesel een onafhankelijk advies met betrekking tot de verkoop van aandelen van de WAA Groep NV aan de gemeente Venlo. Derhalve heeft onze gemeente het adviesbureau Orgfit gevraagd hierover te adviseren.
(Het volledige advies van Orgfit is opgenomen in bijlage1)

Orgfit meent dat de voorgestelde plannen financieel fair zijn en in overeenstemming met de strategische belangen van Beesel.
Financieel is de deal fair omdat Beesel haar aandeel in het vermogensoverschot van WAA krijgt uitgekeerd. Dit moet echter wel nog juridisch afdwingbaar veiliggesteld worden. Daarnaast neutraliseert Beesel met de aandelentransactie het ‘exploitatierisico van WAA NV’ (zie 1c in bijlage y hiervoor). Die exploitatie is weliswaar naar verwachting nog enkele jaren positief maar wordt vanaf 2026 in toenemende

mate negatief. M.a.w. het afzien van het positieve resultaat op korte termijn wordt naar verwachting ruimschoots gecompenseerd door het niet langer hoeven bijdragen van toekomstige verliezen. Strategisch voldoet de deal aan de politiek-bestuurlijke uitgangspunten van Beesel wat betreft integraal formeel werkgeverschap voor alle Wsw-ers, keuzevrijheid ten aanzien van de gele groep (medewerkers met loonwaarde <40%) en PW-ers. Aldus blijft het formeel werkgeverschap ongewijzigd en blijft materieel werkgeverschap uitbesteed aan een organisatie die deskundig is en economy of scale heeft. Politieke rust in de vorm van een stabiele kostenontwikkeling kan worden gerealiseerd als de vermogensoverschotten van de WAA bij de GR WAA gestald blijven als risicoreserve en Beesel zelf kan besluiten welk deel van het totale bedrag en wanneer wordt ingezet om haar eigen WAA/WSW netto-kosten te mitigeren en mede te dekken. Dit, in tegenstelling tot het voorliggend voorstel om het vermogensoverschot uit te keren aan de afzonderlijke gemeenten.

Alles overziende adviseert Orgfit om onder de onderstaande bindende en niet onderhandelbare voorwaarden voor verkoop akkoord te gaan met het voorgenomen besluit van het Algemeen Bestuur om de aandelen WAA NV aan gemeente Venlo te verkopen.

1) De eerste voorwaarde is dat het aandeel van Beesel in de vermogensoverschotten van de WAA binnen de GR WAA wordt gesepareerd en geparkeerd, en door Beesel zelf en op haar initiatief kan worden afgeroepen in het tempo en voor de bedragen die Beesel nodig acht voor een stabiel kostenpatroon WSW. Dit is afwijkend van het voorstel dat de WAA heeft voorgelegd, waarin het vermogensoverschot al aan de afzonderlijke gemeenten wordt uitgekeerd.

2) Tweede voorwaarde is dat er in de GR WAA een arbitrageregeling wordt opgenomen zodat elke gemeenten afzonderlijk en of samen (dus Beesel en ook de andere gemeenten) onwelgevallige besluiten van het AB van majeur en/of strategisch belang voor één of meerdere deelnemers in de GR voor een bindend advies aan een onafhankelijke arbiter(s) kan voorleggen.

Omdat in de huidige zeggenschapsverhoudingen in de GR gemeente Beesel alleen niet in staat is om bovenstaande voorwaarden af te dwingen zal medewerking van gemeente Bergen of Venlo nodig zijn. Het advies van Orgfit is om vóór finale besluitvorming met Bergen te overleggen en samen één lijn te trekken wat betreft de voorwaarden die aan uw instemming met het voorgenomen besluit van het AB worden verbonden.

Advies
Voorgesteld wordt om de vraag naar wensen en bedenkingen voor te leggen aan de gemeenteraad, voorzien van een advies en conceptbrief en in het advies aan de gemeenteraad in ieder geval de volgende twee punten op te nemen:

1. De eerste voorwaarde is dat het aandeel van Beesel in de vermogensoverschotten van de WAA binnen de GR WAA wordt gesepareerd en geparkeerd, en door Beesel zelf en op haar initiatief kan worden afgeroepen in het tempo en voor de bedragen die Beesel nodig acht voor een stabiel kostenpatroon WSW.

2. Als tweede voorwaarde dat er in de GR WAA een arbitrageregeling wordt opgenomen zodat elke gemeenten afzonderlijk en of samen (dus Beesel en ook de andere gemeenten) onwelgevallige besluiten van het AB van majeur en/of strategisch belang voor één of meerdere deelnemers in de GR voor een bindend advies aan een onafhankelijke arbiter(s) kan voorleggen.

4. Rol gemeente

Het ontwerpbesluit tot voorgenomen verkoop past in de lijn van de binnen elk betrokken college reeds gemaakte (voor)keuzes inzake de WAA. De volgende stap is het bevragen van de gemeenteraden op wensen en bedenkingen richting GR bestuur, zodat onder medeneming van die inzichten de GR WAA tot een definitief besluit inzake verkoop GR WAA kan komen.
Het ontwerpbesluit van de GR tot voorgenomen verkoop moet dan ook nadrukkelijk nog niet als daadwerkelijk verkoopbesluit gezien worden.

5. Toelichting

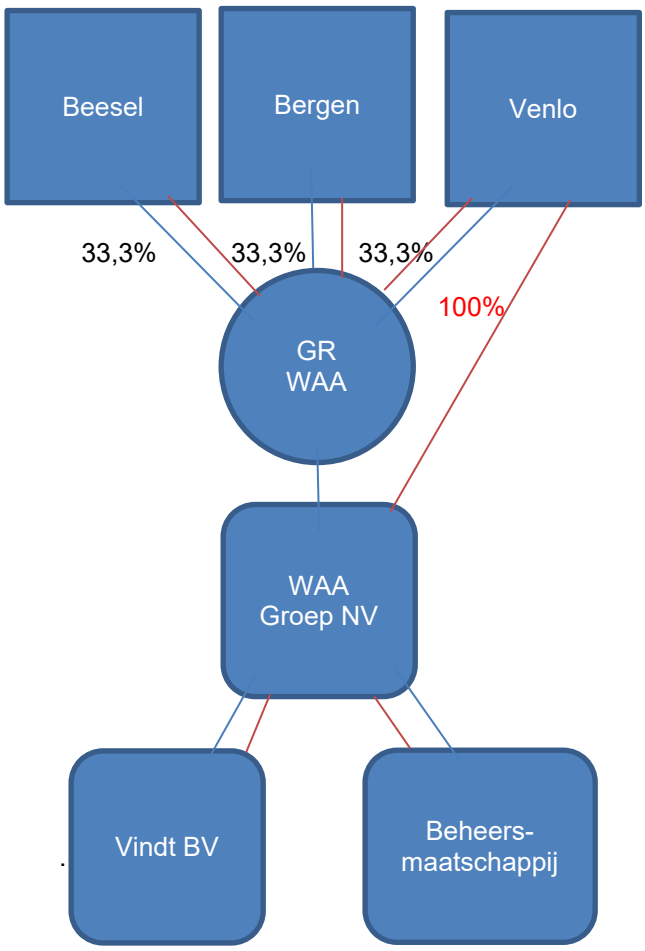
Tabel geldstromen

	Gemeente	GR WAA	WAA Groep NV
Huidige situatie			Operationeel resultaat Subsidieresultaat Reserves
Voorstel	Subsidieresultaat Reserves/verkoopopbrengst		Operationeel resultaat
Advies	Subsidieresultaat	Reserves/verkoopopbrengst	Operationeel resultaat

Operationeel resultaat
De kosten én opbrengsten in verband met detachering, begeleiding e.d. van het blauwe Wsw-personeel met alles wat daarbij hoort in/door WAA NV. Het resultaat hiervan is naar verwachting nog enkele jaren positief maar zal vanaf 2026 omslaan in een verlies vanwege vergrijzing van de Wsw-populatie.

Subsidieresultaat
Het zogenaamde subsidietekort, d.w.z. het verschil tussen ontvangen rijkssubsidie en loonkosten van het Wsw-personeel. Omdat de WSW een gesloten regeling is, zal het totale subsidietekort in de komende jaren dalen - simpelweg omdat het aantal Wsw-ers kleiner wordt.

Structuur
Blauwe lijnen is huidige situatie
Rode lijnen is nieuwe situatie

- Materieel werkgever beschutte WSW-ers (= zgn gele groep)

- Formeel werkgever alle WSW-ers
- Formeel werkgever 10 ambtenaren

- Materieel werkgever niet beschutte WSW-ers (= zgn blauwe groep) en participatie
- Materieel werkgever 10 ambtenaren
- Materieel en formeel werkgever 20 ambtenaren

- Formeel werkgever participatie

Proces
Het verdere proces van de aankoop en overdracht van aandelen heeft mede vanwege de langere doorlooptijden een strakke planning, met het oog op 1 januari 2023 als overgangsdatum. De planning ziet er als volgt uit:

14 november	-	Informatie/ commissievergadering inzake voorstel
21 november	-	Besluit gemeenteraad Beesel
Laatste week november	-	Besluit AB GR WAA
13 december	-	Finale besluitvorming college Venlo inzake aankoop
December	-	Levering van aandelen bij notariële akte

a. Financieel

De voorgestelde plannen inzake de verkoop van de aandelen van de WAA Groep NV aan gemeente Venlo zijn reëel.

Na de verkoop zal het reeds negatieve subsidieresultaat in de exploitatie van de afzonderlijke gemeenten komen. Voor Beesel betreft dit een kleine groep Wsw-ers met voor 2023 een geschat negatief subsidieresultaat van € 260.000. Het oorspronkelijke plan is om de verkoopopbrengsten via de GR in een keer uit te keren aan de afzonderlijke gemeenten. De opbrengsten worden geschat op € 663.000. Dit bedrag kan ingezet worden om het negatieve subsidieresultaat op te vangen.

Hierbij zijn twee kanttekeningen te plaatsen. De eerste kanttekening is de sterke fluctuaties in het subsidietekort. Door de geringe omvang van de populatie Wsw-ers in de gemeente Beesel kan het subsidietekort enorm fluctueren. Positief en negatief. De tweede kanttekening zijn de provinciale regels voor een reserve. De verkoopopbrengsten zullen uiteindelijk grotendeels toegevoegd worden aan de reserve. Volgens de regels van de provincie mogen reserves niet dienen ter dekking van structurele tekorten, zoals voor de Wsw.

Voor een stabieler financieel klimaat is het advies om onze verkoopopbrengst in de GR WAA stallen. De verkoopopbrengsten dienen vervolgens jaarlijks volgens een vooraf vastgelegd plan uitgekeerd te worden ten gunste van gemeente Beesel, zodat de opbrengsten kunnen dienen ter compensatie van het subsidietekort in de exploitatie.

b. Juridisch

In het vorenstaande zijn de juridische aspecten beschreven. Afstemming met AJZ heeft plaatsgevonden.

c. Risico's

In het vorenstaande zijn de (financiële) risico''s beschreven.

6. Visie Blij in Beesel

Het in de gelegenheid zijn om deel te nemen aan de arbeidsmarkt, waar nodig met aanpassingen, draagt bij aan de visie Blij in Beesel.

7. Toegankelijkheid

Het bieden van duurzaam werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bevorderd de toegankelijkheid naar passend werk.

8. Duurzaamheid

Met de doorontwikkeling van de WAA blijft de benadering van de arbeidsmarkt financieel en duurzaam behouden.

Bijlagen

- Click or tap here to enter text.Bijlage 1 advies Orgfit
- Bijlage 2 rapport BDO waardebepaling
- Bijlage 3 ontwerpbesluit GR 12 juli 2022